

תוספת שבת

זמני הדלק'נ שבת פרשת חוקת
ירושלים: 7:11 מוקדם: 7:01
בני ברק: 7:27 מוקדם: 7:17
מודיעין עילית: 7:21 מוקדם: 7:11
חיפה: 7:21 מוקדם: 7:11
טבריה: 7:18 מוקדם: 7:08

מדברי רבותינו זצוק"ל ושיבדלחט"א במעלת תפילת מנחה בערש"ק וקדושת השבת

**ביום ג' תמוז עצר יהושע בן נון את השמש בגבעון למשך 36 שעות כדי שלא יחללו ישראל שבת במלחמת העי!
וזהו גם יום השנה לפטירתו של הגה"ג רבי יהושע נויבירט זצוק"ל בעל השמירת שבת כהלכתה, שזכה בזכותו
רבים שומרים שבת בכל העולם, ונביא את ניסי השואה שהיו עם משפחתו בזכות שמירת השבת,
וכן המכתב הנדיר של בעל השרידי אש שנכתב למעפילים בזכותו.**

בג' תמוז התקיים אירוע היסטורי, לפני אלפי שנה בזמן שהיה בן נון נלחם במלחמת העי, זה היה ביום ששי כאשר פקד יהושע על השמש והירח שיעמדו דום, בכדי שיגמור המלחמה עם האמורי ללא חילולי שבת, והשמש נעמדה מלכת למשך 36 שעות!! וכך מסביר הרד"ק על נביא יהושע פרק י' פסוק י"ב: ובדרש 36 שעות עמדו השמש והירח, כיצד המלחמה היתה בערב שבת ונתיירא יהושע שלא יחללו ישראל את השבת, ופשט ידיו למעלה שיעמוד השמש ביום השישי, כשיעור יום השבת, והירח כשיעור ליל שבת ומוצאי שבת והם שלוש שעות, עכ"ל. (ויעיין בהרחבה במדרש תנחומא בפר' אחרי אות ט', ובסדר עולם פרק יא). וזהו גם יום השנה לפטירתו של הגה"ג רבי יהושע נויבירט זצוק"ל בעל השמירת שבת כהלכתה, שזכה בזכותו רבים שומרים שבת בכל העולם

עובדות חדשות על הגה"ג רבי יהושע נויבירט זצוק"ל

היתה דוקא בשבת מהטעם שרק אז יכלו לשכר את השומרים האנגלים והצרפתים שהיו עייפים מכל השבוע..

ואכן בכ"ו חשוון תש"ז קיבל הרב אשר וסרטייל ז"ל מכתב מהגאון רבי יחיאל יעקב וינברג זצוק"ל בעל השרידי אש, שבו כתב לו איך ניתן לעלות לאוניה בשבת ללא חילול שבת (מצורף צילום המכתב בכת"י) ובמכתב כותב לו, (אחר שהדגיש שאינו מתייחס לעצם הענין האם מותר להפליג בשבת, אבל אם מותר אז הוא כותב את הדרך הכי קלה), שניתן להפליג בשבת באופן שיקנו שבייתה בערב שבת באניה עד שתחשך, ועדיף שיעשו גם קידוש באוניה, ואז יהיה גם מותר לצאת מהאניה ללכת לישון במקום אחר ולחזור בשבת ביום להפלגה באוניה, ובפרט שהעליה לצורכי מצוות ישוב א"י ופדיון שבויים, וכדברי הרמ"א בס"י

רמ"ח ס"ג, אבל כותב בעל השרידי אש, שיש להזהר באיסורי הוצאה, וטלטול ברה"ר, ולכן אסור לו לעזור לעולים בסחיבת הדברים בשבת, שאין אומרים לאדם חטא בשביל שיזכה חברך... וכן אסור לעשות סימנים על תרמילי העולים ע"י כתיבה בשבת, וכותב לו עוד הרבה דברי חיזוק נגד חילולי השבת,

ובסוף דבריו כותב השרידי אש: ונחוץ רק כי אתה והכרוכים אחרך תעמדו על דעתכם בכל תוקף, להודיע להם כי מרוצים אתם לסבול יסורים ועינויים והפסדים רבים, ובלבד שלא לחלל את השבת שהיא אחד מעיקרי דתנו, שעליה הורגנו וטובחנו ושורפנו מיום שגלנו מארצינו ועד היום הזה.. סוף דבר, לא לחפש קולות, כי אם ללחום, לא בחרב ולא בחנית, כי אם ברוח ובאומץ הלב.. ויוצא מהנ"ל שחוז' מיציאת הספר שש"כ דאג גם הרב נויבירט זצ"ל בכאבו האישי לשינוי בכל מערך העליה לארץ ובה הציל אלפי עולים מחילולי שבת..

ידוע על המהפך של רבינו זצ"ל שהיה ראש וראשון להדפסת ספרי הלכה השווה לכל נפש, ובפרט ביצירה הנפלאה של ספר "שמירת שבת כהלכתה", שהופץ במליוני עותקים בכל העולם, יצויין שכל ספרו עבר הגהות ממרן הגרש"ז אורבך זצוק"ל, ואכן ידוע שמרן אמר פעם: אינני יודע איך אוכל להודות לרב נויבירט שהפיץ את כל ההלכות שלי על הלכ' שבת. וכעת מתפרסם בפירסום ראשון, הסיפור המדהים, שבו נראה איך כאב של בחור בן חמש עשרה מחילול שבת גרם למהפכה עולמית..

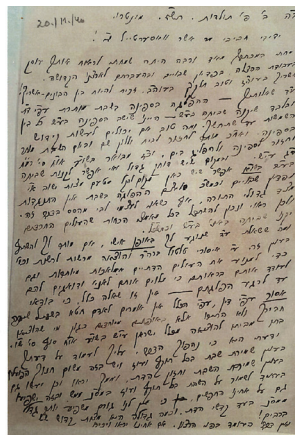
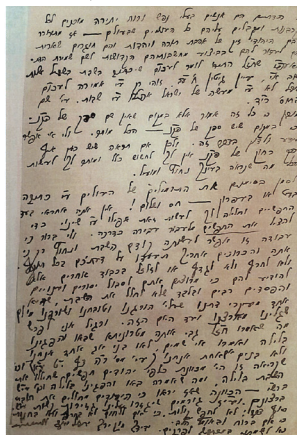
בתחילת הספר שמירת שבת, מגולל הרב נויבירט בהרחבה את שרשרת הניסים שעברו על משפחתם בשואה, ובתחילת הדברים כותב שהסיבה להוצאת הספר היתה עקב זאת שלאחר השואה עלה לבדו לא"י דרך המעפילים של המוסד הישראלי, והורו לו

לעלות לאניה בשבת, בטענה שזה פיקו"נ... ואז קיבל על עצמו שיעשה משהו למען השבת שיתכפר לו החילול שבת הזה.. ואכן בזכות זה הוציא לאור את הספר שמירת שבת,

אבל מה שלא ידוע הוא שבזכות אותו כאב שהיה לרב נויבירט בצעירותו, התחולל אז מהפכה גדולה ומידית באופן המשך העליה לארץ ישראל, שמנעה חילולי שבת רבים.. וכמו שהתברר מהסיפור שסיפר הר' שלום וסרטייל נ"י על אביו ר' אשר ז"ל, שהרב נויבירט עלה לארץ בשנת תש"ו, ור' אשר וסרטייל ז"ל

היה האחראי על העליה של המוסד [והוא היה גם זה שמשמים סובבו שהיה בהמשך עורך המפתחות ומהעורכים הלשוניים של הספר שמירת שבת הרב אשר וסרטייל ז"ל (בתיווכו של הגר"י מרצבך זצוק"ל)] ובהשפעה שמימית באותו עת שעלה הרב נויבירט התעורר הר' וסרטייל לשאול שאילת רב איך לעשות שיוכלו לעשות עליה לא"י ללא חילולי שבת, מאחר שהנסיעה

מכתבו של בעל השרידי אש זצוק"ל

הניסים של משפחת נויבירט בזכות שמירת השבת

שלאחריה בית אותו משפחה נפגע בפגיעה ישירה בהפצצה אורית וכולם נהרגו...

סיפור נוסף שהציל את אביו זצוק"ל: יום אחד אביו לא הרגיש טוב והרופא נתן לו מרשם לתרופה נגד הכאבים שחש בהם, בנוסף ביקשו גם מירשם לרעל נגד עכברים שמאוד סבלו מהם, בליל שבת אביו רצה לקחת את התרופה שלו, וראה שטעמה של התרופה מר מאד, והחליט שאין ליטול דבר מר בשבת, ולכן יתחיל לאכול את התרופה ביום ראשון, למחרת ששוב ביקר הרופא ראה שהרוקח טעה והחליף את התרופות, והביא לו את הרעל במקום תרופה, וכמה שמח אביו שהתברר שבזכות שמירת שבת ניצל לחיים...

סיפור נוסף שהיה בסיום השואה: הסיפור ארע כאשר חיפשו מנין לתפילה של שבת, וזה היה לאחר תקופה ארוכה שלא היתה אפשרות להתפלל במנין, ולפתע הופיע מכונית עם חיילים יהודים שרצו להצטרף למנין, ואביו הקפיד שלא להשלים מנין עם מחללי שבת והעדיף להתפלל ללא מנין, למרות שהוא קיווה בכל שאיפתו להתפלל במנין, בפרט שזה היה אחרי כל כך הרבה שנים של בדידות...

עוד סיפורים על הגר"י נויבירט זצוק"ל במעלת תוספת שבת ותפילת מנחה בערב בשעה מוקדמת:

וכפי שכתב בספרו שמירת שבת כהלכתה פרק מ"ו. (ה') (בהוראת הגרש"ז) המתפלל מנחה בציבור ישתדל שיתפללו בעוד מועד, דהיינו שאפשר שיהא לקבל את השבת לפחות זמן מועט לפני השקיעה, ואם הוא רואה שאין דבריו נשמעים, כלומר שהציבור עתיד לסיים תפילת מנחה בלחש, רק עם השקיעה או אפילו אחריה, מוטב שיתפלל ביחידות ויקבל את השבת לפני השקיעה, מאשר לבטל מצוות תוספת שבת, ועם זאת מותר לענות קדושה וכד' גם אחרי שקיבל את השבת.

ובהערה כ"ה כתב שכשיכול לסיים מנחה בלחש לפני השקיעה, יכול בעצמו לקבל שבת תיכף לאחר תפילת לחש באמירת מזמור שיר וכד'. והטעם שעדיף להתפלל ביחידות כתב בהערה כ"ו וז"ל שלפי רוב הפוסקים תוספת שבת דאורייתא, וגם משום תפילת מנחה עיין סי' רל"ג ס"ק י"ד דמוטב להתפלל בזמנה ביחידות מלהתפלל בציבור אחרי שקיעת החמה.

ובהלכה ו' כתב: לעולם יזדרז אדם לבוא לביהכנ"ס בעוד מועד כדי שיוכל לקבל את השבת לפני השקיעה.. הגיע זמן סמוך לשקיעה לא ימתנו אפי' לאדם גדול כדי שלא יבטלו מצות קבלת שבת לפני השקיעה, בנוסף לדין שלא להתפלל מנחה לאחר השקיעה. (בשם ערוך השולחן סי' רס"ג סעיף כ"ח ומשנ"ב רס"ג ס"ק ס"ד) ע"ש.

יצויין שלפני שנים בערש"ק, מחבל מתאבד ביצע פיגוע מחריד בבית וגן בקו 12 ביתו של השכן נהרגה. ורבנו הגיע יחד עם ההורים לזהות את האברים ולתמוך בהם ברגעים הקשים. השעה התאחרה ושעות ספורות הבדילו בינם לבין בוא שבת המלכה. האמא, שהיתה בסערת רגשות גדולה, רצתה לדחות ההלוויה ליום ראשון, באומרה שכך היתה תרגיש שלפחות היא קוברת את בתה בלי לחץ של זמן. רבנו עמד ושכנע שהלוויה תהיה בערש"ק - מפני כבוד הנפטר. עם זאת, ועם כל הכאב והרגישות של רבנו לכך, כשהאבא הספיד ארוכות דפק לו רבנו על הגב ואמר "נו,

החיבה של רבינו הגר"י זצוק"ל להלכות שבת היתה גם עקב זאת שבמהלך השואה בעת שהסתתר עם משפחתו במשך כשלוש שנים, בלי לצאת מהבית בניסים מופלאים (המופיעים בהרחבה בראשית המהדורה החדשה של ספרו) היה עמם בזמן זה רק גמ' כתובות ומשנה ברורה חלק ג', שבו למד אלפי פעמים, ובזמן השואה אף יצר לבדו לוח שנה עברי שיוכלו לדעת על פיו מתי חלים החגים והצומות, ואף המחתרת היהודית השתמשה בלוח זה, שהתברר לאחר המלחמה כמדויק,

יש 3 סיפורים נפלאים בהקשר לשבת שהיו במהלך השואה עם משפחתו: אביו הגאון הגדול רבי אהרן נויבירט זצוק"ל כיהן כרב בגרמניה ולאחמ"כ ביפו, הרב ניסה למלט את אחותו שהיתה דומה לארי, ויכלה להסתובב בחופשיות בין הגויים, ע"י שתהיה עוזרת בית, המטרה היתה שלפחות אחד מהמשפחה ישאר לפליטה, יום אחד היא הגיעה לעבוד בביתו של שופט בבית המשפט ההולנדי, והתלוננה לאביה שהיא נצרכת לעבוד יותר קשה בשבת, עקב ההכנות לחג שלהם שחל ביום א', אביה זצוק"ל החליט להחזירה לביתו, למרות שאצל הגויים היתה בטוחה יותר רק בכדי שלא תחלל שבת, והיא חזרה לביתה ביום ו' ובשבת

הרבנית ח. נויבירט תליט"א סיפרה שכשבעלה מסר את ספרו "שמירת שבת" לדפוס פרצה שריפה בדפוס בשבת, רצו להציל את הספר, חיפשו היתרים לקרוא לגוי שיכבה השריפה... אך הרב נויבירט אמר שכתוב בספרו שאסור לקרוא לגוי, וכ"ש שאסור לכבותו אם אין בזה פיקוח נפש. ואכן בנס לא קרה כלום ורק הנייר נשרף. והעופרת (שבה פעם הדפיסו) נשארה בשלימותה וכך ניצל הספר ובעזרתו מליני יהודים יכולים לשמור שבת כהלכתה. וכמו כל דבר טוב שיש מעכבים.. גם בהמשך חיכו עשרות שנים למהדורה החדשה של הספר עקב זאת שנעלם באחד מטיסותיו לחו"ל לשחוט בשר והוצרך להתחיל מחדש את כל עבודתו...

רבינו אף עורר רבות להקדמת כניסת השבת, ומאד הפריע לו שעושים מלאכות לאחר זמן הדלקת הנרות, ובפרט בפרהסיא, ומסר על זה דרשות רבות, וכן לפני עידן צופרי השבת החשמליים, הנהיג בשכונת בית וגן שיהיו חצוצרות עוברות סמוך ונראה לזמן הדלקת נרות, כדי לעורר את התושבים לקבל שבת בזמן. וגם אחרי שהוקם מערכת הדלק"נ עם המנגינה ביקש שישימו בביתו רמקולים שישמעו בכל האיזור.

וכן הוכרו בהלוויתו ע"י אחד מרבני השכונה שצריך להמשיך ולהתחזק בהקדמת השבת, ולא לעשות מלאכה לפחות 40 דקות לפני השקיעה היות והמנוח מסר נפשו על זה...

לרבינו זצ"ל מאד הפריע שמתפללים מנחה בערב שבת מאוחר, ואכן בישיבת "קול תורה" שנשמעה להוראותיו נוהגים להתפלל מנחה בערב שבת 35 דק' לפני השקיעה!!! וזאת בהוראת ומחיי מרן רה"י הגרש"ז אורבך זצוק"ל, בשנים האחרונות חשב אחד מרבני הישיבה לאחר בחמש דק' את זמן תפילת המנחה, שיותר בחורים יספיקו להגיע בזמן.. ורבינו התנגד בכל תוקף, כי רצה שיגמרו מזמור שיר ליום השבת לפני השקיעה, ואכן כך נשאר עד היום..

ערש"ק עכשיו, השעה מאוחרת!". רבנו חזר לביתו עם כניסת השבת ואפילו לא הספיק לרחוץ לכבוד שבת. ובשבת, למרות שרבנו היה שבור נפשית מזה לא ראו עליו כלום! (עד כדי כך

היה שבור, רבנו הלך עם הרבנית לנחם, ישב על הספה ו...שק כשירדו אמר הרב לרבנית "אם הייתי מדבר הייתי בוכה והכל היה מתפרץ..." ועם כל זאת לא ניכר עליו כלום!)

המכתב האחרון שנכתב ע"י הגה"צ ר' ישראל אליהו וינטרוב זצוק"ל לחובת לימוד והחזקת התורה ביום שישי, ושע"ז גם מכינים לשבת:

ובפרט ביום שישי ער"ש חוקת שכתב המשנ"ב בסי' תק"פ ס"ק ט"ז:

כתב התניא ביום ו' פר' חוקת נהגו היחידים להתענות שבאותו היום נשרפו כ' קרונות מלאים ספרים בצרפת, גם בשנת ת"ח נחרבו שני קהילות גדולות באותו יום. (וידוע שלימוד רצוף בכוחו שוה לתענית)

וכמש"כ בעל ה"לכה דודי": "לקראת שבת לכו ונלכה כי היא מקור הברכה". וממיה תזכו לטעום לחיי נצח. המברך לכל אלו בעונג השבת (נכתב יום ג' ט"ז אדר התש"ע - 3 שבועות לפני פטירתו- ונעתק מתוך הקובץ "בנתיבות ההלכה" שע"י "והגית" כרך ט"ו)

דברים נפלאים במעלת הלימוד ביום שישי ובלימוד הלכות שבת,

אמנם אחרי כל ההכנות נשאר מספיק זמן גם ללימוד ביום שישי, שזהו ההכנה האמיתית כמו שהביא הגה"צ רבי ישראל אליהו וינטרוב זצוק"ל במכתבו, וכמו שזועקים כל גדולי הדור שליט"א וזצוק"ל על הזלזול בלימוד בסופי השבוע שהם כשליש מהחיים!! ובפרט שמצוה ללמוד ביום שישי הלכות שבת שזה גם הכנה אמיתית לשבת! וכמו שכתב הרמ"א בסי' רנ"א "יש לאדם למעט קצת מלימודו בערב שבת כדי שיכין צרכי שבת" והביא המשנ"ב שודאי מותר ללמוד רש"י על הפרשה ולימוד דבר שיש לו קצבה וכן התיר ללמוד כרגיל כשיש לו אחרים שיכינו לו וכ"ש שהכין ביום חמישי, (כמשנ"ב ר"נ סק"ב שכתב: ומסתברא בימים הקצרים כל מה שיכול להקדים ההכנה ביום ה' עדיף) ורק צריך לתקן איזה דבר לכבוד שבת כדי לקיים מש"כ בסי' רנ"ב.

וכן כתוב בהקדמתו הנפלאה של האבני נזר בספרו "אגלי טל" ובחרתי להדפיס תחילה בהלכות שבת יען שבש"ס (סוטה לז) שכל מצוה ומצוה נכרתו עליה ארבעה בריתות ללמוד וללמד לשמור ולעשות, ומבואר שללמוד וללמד הוא מחלקי המצוה, ומובן שכשם ששמירת שבת שקול ככל המצוות כן ללמוד וללמד בהלכות שבת שקול כללמוד וללמד בכל המצוות..

לנכבדי ואפרתי עירינו בני - ברק ת"ו עיר התורה והחסד השם עליהם יהיה. ידוע לכל חובת ההכנה שצריך לעשות מערב שבת כדי שהגוף והנפש יכנסו לאוירה המיוחדת של שבת, כדכתיב: "והיה ביום השישי והכינו את אשר יביאו", וכל זה הוא משום דשבת אינה רק תוספת במצוות חדשות רק נמצא בה חזון עולם שכולו שביתה ומנוחה לחיי עולמים כמו שאמרו חז"ל. וכאן הוא יציאת האדם מעולמו של ימי החול שבהם התרבו הטרדות המטרידות את האדם מלהסתכל לתוך פנימיותו, שבה המנוחה והשלוה הנשמטת. וע"ז צריך הכנה כדי שיהיה נקלט תוכה האוירה הזאת.

והנה האדם מורכב מנשמה ושכל וגוף, ההכנה לעניין הכנת הגוף הוא הבישול והאפיה בערב שבת כדי להכנס מוכן עם מאכלי השבת, אמנם גם נשמת האדם צריכה להכנס לתוך אוירה של שבת, ושם היא תחיה חיים אצלותיים עדינים שאין למצוא אותם במערבולת הסתירות לטבע אופי שלה. וההכנה שלה הוא בד"ת שהיא לומדת בערב שבת.

לאדם שלומד בערב שבת, לימוד זה מזכך את החלודה הנדבקת לנשמתו בימי החול ומעבירה ממנו על ידי שלהבת אש קודש, וזהו ענין נהר דינור הידוע לידועי חן. וע"כ מי שהשעה קצרה לו מלעשות את זה בעצמו יכול לקיים זה ע"י שאחרים ילמדו גם בשבילו בערב שבת..

ויהי רצון שכל אחד יזכה לטעום מעץ החיים. ונחשב לצורך נפשו ע"ז הכנה לכבודה של שבת.

והנה אברכי כולל "תורת יוסף רפאל" שקועים בלימוד עניני שבת בשישי ובמוצ"ש וזמן הטעם שיטעמו הם בכניסתם לאוירה של שבת יטעמו גם כל אלו המעמידים עמודים לקיומו ויתברכו ממעין כל הברכות שהיא השב"ק

להלן מכתב שכתב מרן רשכבה"ג הגראי"ל שטינמן זצוק"ל

לכ' ראשי ישיבת נתיבות חכמה הגר"ד וולפסון והגר"י נויבירט שליט"א

באתי לעורר על קדושת שבת אשר היא מאד חמורה, ומצד שני אפשר לזכות על ידי שמירת דיניה מאד, כמו שאמרו חז"ל על השומר שבת שנותנים לו נחלה בלי מצרים. והיות ויש רגילות בין האנשים לעשות דברים האסורים בשבת ברגעים האחרונים שלפני שבת, וח"ו יכול להמשך אחרי השקיעה בער"ש,

ע"כ חושבני שטוב להנהיג בישיבה ששלשה רבעי שעה לפני זמן הדלקת הנרות יתחילו ללמוד, ומהם עשרים דקות שלפני השבת טוב ללמוד הלכות שבת, ויהיה בזה תועלת רבה וזיכוי הרבים גדול מאד ולרבנים ולתלמידים רב ברכה מאד. אהרן יהודה ליב שטינמן

למה בשבת חסר לנו ההתרגשות המיוחדת שישי לנו ברגלים?

שיחת חיזוק מהגאון הגדול רבי אברהם יצחק קוק שליט"א ר"י מאור התלמוד וחבר מועצת

ביאור הענין - אומר רבי אברהם יצחק הכהן קוק שליט"א, ראש ישיבת "מאור התלמוד" - כך הוא: בגישתנו אל ראש השנה או יום הכיפורים, ואף אל שלושת הרגלים, מצטיירת לנו המטרה וההשגים אותם אנו רוצים להשיג בימים קדושים

שבת קדש, עליה נאמר "וקדשתו מכל הזמנים" - הנה דוקא היא אינה זוכה ליחס נכון כשאר המועדים, אין את ההתרגשות והשמחה המיוחדת שניכרת אצל כל אחד בהגיע פסח או סוכות. ויש להבין ממה נובע דבר זה.

בשם "ר' יעקב קאפ - העכער". שם זה נקרא עליו משום שביום שבת קודש השפיעה עליו כל כך קדושת השבת שהיתה חדורה בו, עד כי נשתנה מראה גופו ונעשה גבוה בראש! גם בדורות אלו חינוכו בהיכלי הישיבות לעבודה של קניית קדושת השבת. ושמעתי מפי מרן המשגיח זצ"ל, שבקלם, אחת הקבלות הראשונות שחינכו אליה את הצעירים היתה: לההפך להיות "שומר שבת"! וזאת על ידי למוד הלכותיה והתבוננות בקדושתה.

ובישיבת חברון היה ראש הישיבה, רבי יחזקאל סרנא זצ"ל מוסר בביתו שיחות מוסר כשעה לפני קבלת שבת, ובמשך שנתיים רצופות דבר על רום תפארתה של השבת והעבודה הגדולה להשתייך אליה. וסיפר בישיבתנו הקדושה אחי, הרב דרחובות שליט"א, שבשעה שהיו יוצאים השומעים משיחות אלו, הרגישו שהם יוצאים מאיגרא רמא - מעולם של התרוממות רוח, תחושות נעלות בקדושת השבת, אל תוך עולם נמוך יותר, המחייב עבודה פנימית כדי לשמור את אותן הרגשות שהשיגו.

ונכדו של מרן ראש הישיבה הגרא"מ שך זצ"ל סיפר, שכשהגיע פעם לבית הסבא בליל שבת, שאלו בתמיהה: האם כל כך מהר גמרו לאכל בישיבה? ואמר לו שאמרו בשם מרן המשגיח זצ"ל שלא עודד כל כך לשיר זמירות שבת בשלחן השבת. והשיבו מרן ראש הישיבה זצ"ל: "כשהיה המשגיח זצ"ל חי, לא היו נחוצות כל כך הזמירות [כי ראו אותו], אבל כיום, שהמשגיח לא נמצא, נחוץ מאד לשיר זמירות [כדי לעורר להרגיש את כבוד קדשת השבת]."

ובספר 'המספיק לעובדי ה' [מרבנו אברהם בן הרמב"ם] מתאר שלוש מדרגות זו למעלה מזו של השומר שבת כהלכתו, והמדרגה העליונה היא, "שמכח ההתבוננות וההכרה שהשמים והארץ וכל צבאם נבראו בששת ימים על ידי הבורא יתברך שמו והכרת חכמת ה', גדלתו וטובו וחסדו, עד שמכח זה מגיע למעלת הקדושה העליונה, ושמח בעושהו על שהאיר לו בזיו השכינה להגות בו וכו', ומבין את רוממות הזיקה בינו לבין קונו על ידי התבוננות השכל בטוב ה' ושמירת מצוותיו, כמו שהיתה כוונת הבורא בשמירת השבת, שנאמר: 'ביני ובין בני ישראל אות היא לעולם'. "ולכן [מתוך ענוגו בקשר עם השי"ת] הוא נמנע מכל מה שמפסיקו מהגותו, ונמנע משיחה שאינה ממין הענין, ואין צורך לומר משיחה בטלה", עכ"ל. כמובן שמדרגות אלו דורשות הכנה מרבה.

וקשה שלא להזכיר את מה ששמעתי מפי מרן הגרא"ל שטיינמן זצוק"ל בעת שיחה עמו על ענין השייך לשמירת שבת, ותגובתו שיקפה את גודל צניעותו ורוממות מושגיו האמתיים בשמירת השבת: "כמה תפילות וזכויות צריכים כדי לשמור שבת אחת כהילכתה ולהיקרא 'שומר שבת', ולוואי ונזכה שלא נהיה, ח"ו, מחללי שבת..."

והם הם דברי הפייטן בזמירות השבת: "כל שומר שבת כדת מחללו, הן הכשר חיבת קודש גורלו, ואם יצא חובת היום אשרי לו אל קל אדון מחוללו מנחה היא שלוחה".

אלו, ופשוט לנו שאי אפשר לעבר את ראש השנה בלי לצאת ממנו מקבלי על מלכות שמים, ואת יום הכיפורים בלי להיות שייך לטהרת היום, אשר זה התנאי להכתב ולהחתם בספר החיים.

אם היינו נגשים אל השבת בגישה זו, היינו שואלים את עצמנו בערב יום השבת: לקראת מה אני צריך להתרומם בשבת זו, מהי התוספת באמונה ובקדושה שעלי להשיג, ובהגיע זמן מוצאי שבת בו אנו חוזרים לימות החול, בשעת קיום הרחת הבשמים כדי להפיג את צער הירידה מאותה התרוממות נפש שהשגנו בשבת על ידי שמירת קדושתה והלכותיה כראוי, היינו חשים את אשר השגנו בשבת זו ומחפשים עצות לשמור את אותן מעלות בתוכנו - היתה השבת משמשת עבורנו יום של התרוממות, כפי שהיא באמת,

וכלשון חז"ל: "יומא דנשמתא ולא איהו יומא דגופא כלל", והיה פשוט לנו שערב שבת מחייב הכנה עצומה לקראת שבת, הכנה המתחילה בבוקר יום הששי - "והיה ביום הששי והכינו את אשר יביאו", ומחייבת לחוש במוצאי שבת וביום ראשון מעין דמעין של ההרגשה שלמחרת ראש השנה ולמחרת יום כפור. אם אכן היינו חושבים כך, היתה משתנה כל הנהגתנו בערבי השבתות, בסדרי התורה והתפילות של השבת ובניצול הזמן של מוצאי שבת קדש.

עבודה זו של החדרת והכרת קדשת השבת, תפסה מקום מיחד בחינוך בישיבות גם בדור שלפנינו, למרות שבכל פינה ופינה, בכל החוגים והעדות, פגשו וראו יהודים אשר קדושת השבת בערה בתוכם בשלהבת אש קדש, והשפיעו על כל סביבותם.

בדורות הקודמים בערה בכלל אש קודש של קדושת השבת. בספר 'זכרו תורת משה' מבעל ה'חיי אדם' (סי' א) כתב: "יכול האדם להתבונן ולנסות כי כאשר יכוון דעתו, ותהיה יראת ה' בלבו באמת... אז בודאי לאחר שטבל בערב שבת בכונה רצויה לקבל קדשת שבת... ירגיש בנפשו יראת הרוממות שבאה לו, עד שתבער בו אהבת ויראת ה', וזה בדוק ומנסה מכמה אנשים כמה פעמים בלא שום ספק".

שמעתי מתלמיד קרוב לרבי אליהו לופיאן זצ"ל, שלמד איתו את דברי ה'חיי אדם' הללו, וכאשר הגיע לקטע: "וזה בדוק ומנסה מכמה אנשים כמה פעמים", הוסיף ואמר לו: "און איך וייס דאס אויכעט ב"ה [וגם אני יודע את זה ב"ה]. כשהתעניינתי אצל בני המשפחה של הגה"צ ר' אליהו זצ"ל מה ידוע להם על אותה הרגשה פנימית שלו בקדושת שבת קדש - ספרה בתו שהיתה לידו בשעת חוליו, כאשר שכב בחוסר הכרה, שכשהגיע זמן קבלת שבת התחיל מעצמו לומר בהתעוררות את פסוקי קבלת שבת! כי קדושת השבת היתה תקועה בלבו, עד שהרגיש בה אפלו מתוך חוסר הכרה, כשם שאדם מחוסר הכרה שדוקרים אותו מגיב לכאבי הגוף, למרות חוסר ההכרה שלו. עד כדי כך היתה מוחשית אצלו קדשה זו!

שמעתי מפי מרן ראש הישיבה הגרא"מ שך זצ"ל, שבולו"זין היו הולכים להתפלל על קברו של אחד מצדיקי הדור שנקרא

תוספת שבת

שים לב!

השקיעה וזמן
הדלקת נרות
שבת מתקדמים
מידי שבוע
בכמה דקות!

זמני הדלק"נ שבת פרשת בלק

ירושלים: 7:08 מוקדם: 6:58
בני ברק: 7:24 מוקדם: 7:14
מודיעין עילית: 7:18 מוקדם: 7:08
חיפה: 7:18 מוקדם: 7:08
טבריה: 7:15 מוקדם: 7:05

מדברי רבותינו זצוק"ל ושיבדלחט"א במעלת תפילת מנחה בערש"ק וקדושת השבת

**למה בשמות שלוש הפרשיות "קרח חוקת בלק" מוזכרת בשם הפרשה האות ק'?
וכן בשלוש פרשיות אלו יש דבר בפרשה הנכבד בערב שבת בין השמשות!**

ועוד, אך באמצע הפרשה ישנה קללה (מי מריבה, מיתת אהרן ומרים) ולכן האות ק' נמצאת באמצע השם של הפרשה, ובפרשת בלק בתחילת הפרשה ובאמצעה נאמרו דברים טובים, ברכות בלעם, אך בסיום הפרשה מגיעה הקללה, שמבואר שהתחילו בני ישראל לזנות אל בנות מואב, ולכן האות ק' נמצאת בסוף הפרשה. (בשם רח"ב גולדברג זצ"ל) וכן בשלוש פרשיות אלו יש דבר בפרשה הנכבד בערב שבת בין השמשות, בפר' קרח פי הארץ, בפר' חוקת פי הבאר, ובפר' בלק פי האתון, ויל"ע.

האתון דיברה עם בלעם בער"ש בין השמשות, והלימוד מכאן במעלת לימוד בשבת ותוספת שבת

ושואל רבי יצחק הוברמן זצ"ל בספרו בן לאשרי מה שייך בגדי שבת והדרשה לקללה? ותירץ עפ"י הידוע ששכר מצוה ליכא בהאי עלמא אבל שכר כבוד ועונג שבת מגיע גם בעוה"ז! משום שאינו מעיקר המצוה אלא מחביבות המצוה לכן מגיע לו שכר גם בעוה"ז, ולפי"ז בלק רצה לומר שלישאל לא מגיע ארץ ישראל שהרי שכר מצוה ליכא בעוה"ז וע"ז ענה בלעם יש שכר הכבוד שבת, ומאידך הוסיף בלק הרי ישראל חטאו ואין מגיע להם שכר, השיב בלעם הרי הם שומעים לדרשת החכם בשבת ואז הקב"ה מוחל עונותיהם כדברי מדרש משלי י': "בשעה שהחכם יושב ודורש הקב"ה מוחל ומכפר על כל עונותיהם" ולפי הנ"ל שהברכות היו בשבת הדברים ברורים,

ומכאן רואים את מעלת מחזירי עטרה ליושנה ומקימים שיעורים בשבת כדברי הטור השו"ע והמשנ"ב בס' רצ: והביא ילקוט: שהקב"ה אמר למשה להקהיל קהילות ולדרוש בהלכות שבת והלכ' איסור והיתר.. וגם רואים את מעלת התוספת שבת והטעם ששכרה בעוה"ז שהוי בכלל כבוד ועונג השבת.

עליית שישי בפר' בלק היא עליה חשובה שבעבר היה נהוג למוכרה, מאחר ואומרים בה: מה טובו אהליך יעקב,

הפרשיות שרגילין למוכרן בכל השנה בפני עצמן, ונודרין עליהם, כגון פר' ויתן לך, פר' המלאך, פר' ויכולו, פר' יברכך פר' מה טובו, שאלו נקראו נדרים, ע"ש.

וכמו שכתב הרמ"א בס' תרס"ט הלכות שמחת תורה, שנהגו לקרוא בליל שמחת תורה, פרשיות הנדרים שבתורה (דהיינו הפרשיות הנמכרות כל השנה) והמשנ"ב ס"ק טו, כתב וז"ל: הם

לרגל לימוד במסגרת דרשו הלכ' שבת סי' רמ"ח, נביא את המכתב המלא מבעל השרידי אש,

הגאון הגדול רבי יחיאל יעקב ויינברג זצוק"ל בהלכות עלייה לספינת מעפילים בשבת, שנכתב לפני כשמונים שנה, ומתפרסם כאן לראשונה, בנושא אין אומרים לו לאדם חטא אתה כדי שיזכה חברך.

בערב שבת כל בין השמשות עד שתחשך, ומה טוב אם יכולים לעשות קידוש בספינה. ואח"כ מותר לחזור לבית וללון שם, וביום השבת מותר לחזור לספינה ולהפליג בים, וכל זה מבואר בשו"ע או"ח סי' רמ"ח סע' ג עיי"ש,

ובמקום שיש דוחק גדול וא"א לקנות שביתה בער"ש בשום אופן, אפשר שיש כאן מקום להקל מטעם מצות ישוב א"י ופדיון שבויים וכמו שכתבת שלעצם ההפלגה בשבת אין התנגדות

ב"ה יום ב' פרשת תולדות כ"ו מר חשון תש"ז מונטרי יידיה חביבי מר אשר וסרטייל נ"י שמחתי במכתבך מאוד, ורבה הייתה שמחתי לראות אותך עוסק בעבודת ההצלה בפדיון שבויים ובעברתם לארצנו הקדושה. אשריך בעוה"ז וטוב חלקיך בעוה"ב. זכית להיות בין הבונים - אשריך.

על דבר שאלותיך: ההפלגה בספינה בשבת מותרת על פי דין תורה, ובלבד שיקנה שביתה בערב שבת, היינו שישב בספינה

מצד גדולי התורה, אף כשאני לעצמי לבי מהסס בדבר זה. ולכן ראוי ונכון להשתדל בכל מאמצי הכוחות שהעולים החרדים יקנו שביתה באניה בע"ש, וכמו שכתבתי לעיל.

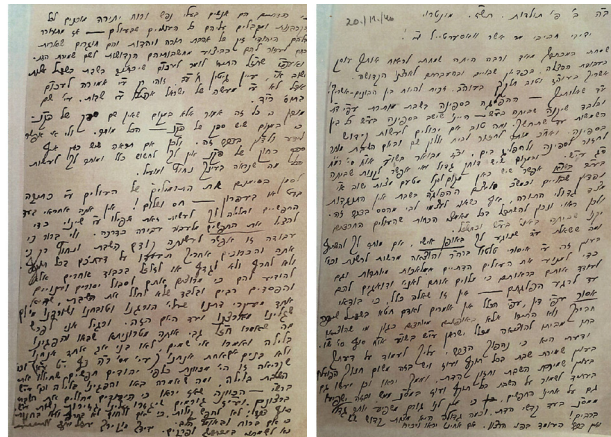
ומה ששאלת על דבר שנוגע אליך באופן אישי, אם מותר לך להשתתף בעניין זה ע"י איסורי טלטול ברה"ר והוצאת מרשות לרשות וכו', כדי למנוע את העולים הדתיים ממלאכות מיותרות, וגם לעודד אותם בראותם כי מלווים אותם לאניה ודואגים להם עד לרגע הפלגתם - אין זו שאלה כלל, כי בוודאי אסור על פי דין, על פי הכלל אין אומרים לאדם חטא בשביל שיזכה חברך. ולא התירו אלא באופנים מיוחדים, כגון מי שהוציאו בתו מביתו להוציאה מכלל ישראל, עיי"ש בשו"ע או"ח סוף סי שו.

ודעתי היא כי נהפוך הדבר, עליך לעמוד על דעתך בעניין שמירת שבת בכל תוקף ועוז, ויש בזה משום חינוך הפועלים בעניין שמירת שבת וחזוק הדת, וממך יראו וכך יעשו גם בעתיד לשמור על השבת בכל תוקף ועז במסירות נפש ממש, ובזה ישפיעו גם על אחינו החופשים, כי אין לנו גורם משפיע יותר גדול ממסירות נפש בעד קודשי הדת. וכמה גדולה היא מצות קידוש שם שמים ברבים, ואין דבר העומד מפני הרצון. אם אחינו יראו ויכירו כי הדתיים הם

אנשים בעלי נפש ורוח יתירה, מוכנים לכל הקורבנות, ומקבלים עליהם כל העינויים שבעולם, אז מתעורר בליבם היהודי זיק של אהבת תורה ויהדות, וחוגרים שארית כוחם לעזור להם בביצוע מחשבותיהם הקדושות לשם שמירת הדת.

ואעפ"י שחז"ל התירו לומר לגוי שיכתוב בשבת בשביל מצות

מכתבו של בעל השרידי אש צצוק"ל

חידוש בעל השרידי אש: כשיש גזירה על משהו זה אומר שאנו צריכים להתחזק באותו דבר..

דברי בעל השרידי אש על הגזירות שגזרו על היהודים נגד שבת מילה וטורה שמופיע בג' פעמים בש"ס, מעילה י"ז, ראש השנה יח, ותענית יח, וכן על מה שנאמר במסכת ראש השנה ובתענית שהמטרוניתא הציעה להם על ביטול הגזירות, צאו והפגינו בלילה, וע"ש באריכות גם על צורת ההפגנה שהיתה, דרך תחנונים לגוים ותפילה להקב"ה, (ע"ש, ועיין ביאורים נפלאים בעמק ברכה, ובמהרש"א) וביאר השרידי אש (בסוף מכתבו המצורף) שהכוונה היא שיבואו בלילה ויראו שהיהודים עצמם לא שומרים שבת בלילה, וזה גם יעשה קטרוג שיגרום שגם הגוים לא יתנו לנו לשמור שבת,

ויתכן וזה הביאור בדברי מרנן ורבנן שליט"א ובראשם מרן הגר"ד שליט"א, שמורים לנו בתקופה זו שיש את גזירת הגיוס, ש"רק" חיזוק בתורה ותפילה, ולא להתייבב, ובלי להתעניין ולהלחץ יותר מידי בנושא, והיינו הך, שכיוון שיש גזירה על משהו, אנו צריכים להתחזק באותו דבר, וממילא תתבטל הגזירה!!!

ישוב הארץ, עיין גיטין ח' ע"ב, זהו רק ע"י אמירה לגוי, אבל לא ע"י מעשה של ישראל אפילו ע"י שבות, ע"י שם בתוס' רי"ד. מובן כי כל זה לא אמור אלא במקום שאין ספק של פיקו"נ, כי במקום שיש ספק של פיקו"נ הכל מותר. ולי אי אפשר לידע ולדון בדבר זה. ולכן אם תראה שיש כאן אף ספק של חוק פיקו"נ אין לך לחשוש כלל, ומותר לך לעשות ככל מה שנראה בעיניך נחוץ ומועיל,

ולסמן בסימונים את התרמילים של העולים ע"י כתיבה בעט או בעיפרון-חם ושלום! אין אתה אחראי בעד החופשים מלעבור עבירה כדרכה. ולי ברור כי עבודה זו אפשר לעשותה קודם שבת.

ונחוץ רק כי אתה והכרוכים אחרך תעמדו על דעתכם בכל תוקף, ולא לחרף ולא לגדף או לזלזל בכבוד אחרים אלא להודיע להם כי מרוצים אתם לסבול יסורים ועינויים והפסדים רבים ובלבד שלא לחלל את השבת שהיא אחד מעיקרי דתנו, שעליה הורגנו וטובחנו ושורפנו מיום שגלינו מארצנו ועד היום הזה.

ורגיל אני לפרש מה אמרו חז"ל גבי אותה מטרוניתא שבאו והפגינו בלילה ואמרו אי שמים לאו בני אב אחד אנחנו ולא בני אם אחת אנחנו (ע"י מס' ר"ה דף יט ע"א) וכו', שהקריאה זו היה מכוונת כלפי יהודים חופשיים שחיללו את

השבת בלילה, ומה שאמרה בואו והפגינו בלילה וכו', ע"ש ברש"י, הכוונה שאז יראו כי היהודים מחללים את השבת ברצונם, וע"י זה גורמים שיגזרו עלינו גזירות קשות, עיי"ש

סוף דבר, לא לחפש קולות, כי אם ללחום, לא בחרב ולא בחנית - כי אם ברוח ובאומץ הלב. נאום ידידך מוקירך יחיאל יעקב

לקראת יום פטירת האור החיים הקדוש זיע"א החל בט"ו תמוז נביא מדברי האור החיים על קדושת השבת:

באומרו 'לעשות את השבת', [א. ה. שהרי אין מצוותה בעשייה אלא בשמירה וזכירה] כי מה שמוסיף מחול על הקודש יסכים ה' לקרותו שבת ונמצא זה האיש עושה שבת ממש, כי שעות מיום השישי וגם שעות מיום ראשון שהם חול - בני ישראל עושים אותם שבת. עכ"ל. נמצא א"כ שמלבד ה'שבת' שהיא ביום ש"ק ישנה שבת נוספת שבני ישראל עושים, והוא "תוספת שבת" שהופכים את החול לשבת. וכתב על זה ב"אדרת אליהו" וז"ל: 'בזוה יובן נמי ממילא הפסוק בפרשת 'ויקהל' (שמות ל"ה) 'שבת

ב'אור החיים' על הפסוק 'ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת' (שמות ל"א ט"ז) מובא שני ביאורים בענין "תוספת שבת". ביאור אחד - "ירצה על דרך אומרים ז"ל (יומא פ"א) שצריך להוסיף מחול על הקודש - ולא להמנע ממלאכה אחר שיגיע ויתנוצץ יום השבת, אלא צריך להכין עצמו בקדושת שבת ויצא כחתן לקראת כלה, והיה יושב ומשמר עד שיגיע השבת לעשותו - פי' לקיים מעשים הצריכים בו". הביאור השני באר ה'אור החיים' הק' באותו ענין - "עוד ירצה

שבתון לה' - לרמוז על התוספת.

על פי זה ביאר הרה"ק ה'יטב פנים' זי"ע (לשבת הגדול אות ב) את דברי חז"ל (שבת קיח): 'אלמלי משמרין ישראל שתי שבתות מיד נגאלין', דקאי על שני סוגי השבתות, א' - השבת שה' עושה, והב' - השבת שבני ישראל עושין על ידי התוספת מחול על הקודש, ואם הם משמרין את שתי שבתות אלו - בהוסיפם מחול על הקודש, מיד נגאלין, כי 'במידה שאדם מודד מודדין לו' וכמו שאנחנו עושים שבת קודם זמנו כמו כן ימהר לגאלנו קודם הזמן לעשות יום שכולו שבת במהרה בימינו.

ועוד כתב ה'אור החיים' הקדוש: זכור את יום השבת וגו', פי' שיזכרו מיום ראשון, ולזה הקדים המאוחר, כי מן הראוי היה להקדים לומר שש ימים וגו' ואח"כ אמר זכור, אלא נתכוין לומר שהזכירה תהיה מן היום הראשון, על דרך אומרים ז"ל: **שבכל יום יאמר 'היום יום ראשון בשבת' פירוש ובוה יקדשו ולא יטעה בו. גם ירצה 'לקדשו' לשון הזמנה וע"ז אמרו חז"ל: מחד בשבא לשבא, עכ"ל.**

וכן במכילתא כתב: רבי יצחק אומר לא תהא מונה כדרך שאחרים מונים אלא תהא מונה לשם שבת וכו' אחד בשבת שני בשבת, כי זו מן המצוה שנצטוינו בו לזכור תמיד בכל יום וזה פשוטו של מקרא וכו' כלומר שלא נשכחנה בשום פנים, אבל הזכירו בברייתא עוד מידת חסידותו שהיא מזכירו גם במאכליו ואוכל לכבוד שבת כל ימי חייו. והלל עצמו מודה במדרש של שמאי,

הגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א על דברי האור החיים הקדוש על תוספת שבת, ועל שני מופתים שקרו מחיזוק בתוספת שבת קודש (מתוך באר הפרשה)

זי"ע ויעתיר בדבר ישועה ורחמים שכבר יבוא עתו וזמנו לבנות את ביתו בישראל (כנודע אשר הבטיח הרה"ק שמי שיעלה על קברו ביום ו' ויקבל עליו קבלה טובה בוודאי תבוא ישועתו - אך בתנאי חמור שעליו לקיים קבלתו בכל תוקף), וכך עשה, השתטח על הציון הקדוש ובאותה שעה קיבל על עצמו להוסיף 'תוספת שבת' עוד חצי שעה על זמן הדלקת הנרות.

משם מיהר לדרכו לארה"ק, ואכן, עוד באותו יום שישי כבר נחו רגליו על אדמת קודש בהגיעו בשלום למחוז חפצו, מיד סידר את חפציו ומטלטליו אשר הביא עמו שהרי מהיום עליו להקדים לקבל שבת... בהגיע הזמן שקיבל על עצמו להוסיף על השבת נטל את ה'בעקישע' שלו מתוך החבילה והנה כולה נצבעה בצבע לבן ממשחת שיניים ששכנה לצידה בין החפצים, עד שבזיון נורא היא גורמת ללובש אותה, אבל, הרי אצלו כבר 'שבת'... ובגבורה התגבר בגבורה לשמור על קבלתו ולא ניקה את הבגד כלל, מכיוון שלא היה יכול להלך בו על כן 'לבש שחורים' שנהפכו ללבנים והלך למקום שאין מכירים אותו... בבית הכנסת שב'מוש'ב' זקנים הסמוך. וכך עשה גם בצפרא דשבתא וכן במנחה, בצאת השבת שאלו אחד הזקנים השוכנים שם לפשר הבגד המלוכלך שעליו וסיפר לו כל אשר קרהו... תשובתו ותמימותו מצאה חן בעיני הזקן שהלך מיד לפעול בעדו, וביום השלישי הבעל"ט בא הבחור הלז בקשרי שידוכין ונעשה נכדו של אותו זקן.

ואף ל'חתני רבנן' יזכה בזכות 'תוספת שבת' כפי שסיפר הגה"ח רא"ז מרגליות זצוק"ל בשם הרב מבארנוב זי"ע - דבר המעשה היאך זכו בני המשפחה ליקח את הרה"ק רבי צבי הירש מרימנוב

וכך כתב ה'אור החיים' הק' זי"ע על הפסוק (שמות לא, טז) 'ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת', שלכאורה קשה מהו 'לעשות' את השבת [שהרי אין מצוותה בעשייה אלא בשמירה וזכירה], אלא, 'כי מה שמוסיף מחול על הקודש יסכים ה' לקרותו שבת, ונמצא זה האיש עושה שבת ממש, כי שעות מיום השישי וגם שעות מיום ראשון שהם חול, בני ישראל עושים אותם שבת', עכ"ל. על פי זה ביאר הרה"ק ה'יטב פנים' זי"ע (לשבת הגדול אות ב) את דברי חז"ל (שבת קיח): 'אלמלי משמרין ישראל שתי שבתות מיד נגאלין', דקאי על שני סוגי השבתות, שבת א' - השבת שה' עושה, והשבת ב' - השבת שבני ישראל עושין על ידי התוספת מחול על הקודש, ואם הם משמרין את שתי שבתות אלו - בהוסיפם מחול על הקודש, מיד נגאלין, כי 'במידה שאדם מודד מודדין לו' וכמו שאנחנו עושים שבת קודם זמנו כמו כן ימהר לגאלנו קודם הזמן לעשות יום שכולו שבת במהרה בימינו. וכתב הרה"ק ב'סידורו של שבת' (שורש א ענף ד עלה יא) דכתיב בפסוק (שמות טז, ה) 'והיה ביום השישי והכינו את אשר יביאו, והרי אין והיה אלא לשון שמחה' (בר"ר מב ג), לרמז ששמחה ותענוג להקב"ה מה שאנחנו מוסיפים לו מיום השישי ליום השביעי. ומבואר בזה הקדוש (תיקו"ז לח. פה): שכל המוסיף על השבת מוסיפין לו על נשמה היתירה הנוספת לכל איש ישראל ביום השבת.

מעשה בבחור מבוגר - 'זקן מופלג' מתושבי ארה"ב שהפליג ללמוד באחת הישיבות הקדושות שבארץ הקודש. פעם אחת בשובו מחו"ל לארה"ק נמלך בדעתו לעבור דרך לונדון הבירה ושם יפקוד ביום שישי את ציונו של הרה"ק רבי שלום משאץ

שנים מקרא ואחד תרגום, והיו מרגישים בחלל הבית 'קדושת שבת', ובצאתו מהבית היה נושא תפילה אל ה' שיזכהו להכנס לבית כזה אשר מרגישים בו קדושת שבת מחצות היום של ערב שבת, ואכן, שמע אלוקים לקול תפילתו, ולבסוף נשא את בתם לאשה.

מדברי הגה"ג רבי דב יפה זצוק"ל על דברי האור החיים

שחפץ בקדושת שבת, הוא זוכה לתוספת השפעות מקדושת השבת.

והיה אומר, שאנו עדים לתופעת פלא, שלעיתים תכופות מאד צצים לפתע, ברגע האחרון, מפריעים ממפריעים שונים לקבלת השבת בשעה מוקדמת. אין ספק שזה אינו מקרי אלא מעשה ידיו של היצר, אשר יודע את החשיבות העצומה שבקבלת שבת מוקדמת, ולכן עושה השתדלות מיוחדת להפריע לזה.

כמו כן לפעמים היה שואל את התלמידים אחרי תפילת שחרית או בדרך למקווה: אתה יודע מי מגיע היום? והיה אומר בהתרגשות רבה: שבת המלכה! והיה מפרט: כל שבת היא יחידה ומיוחדת, לא היתה כמוה ולא יהיה כמוה... והיה מביא מרבי צדוק הכהן מלובלין, ששבת קודש קרויה 'כלה', שהוא מושג של ראשוניות כלפי החתן, מפני שכל שבת היא כאילו השבת הראשונה, משום שלכל שבת ישנן השפעות ייחודיות שלא היו באף אחת מהשבתות שקדמו לה.

כחתן לבתם (שהייתה אלמנה), וכך גילה הרה"ק מרימנוב בעצמו שבעודו נער היה משמש את החייט ונשלח פעמים הרבה לבית חמיו להחזיר להם בגדים מבית החייט, והיה רואה שבערב שבת מחצות הבית כבר מוכן לשבת קודש בשולחן ערוך ומיטה מוצעת, וראש הבית יושב אצל השולחן ומעביר את הסדרה

משיחת המשגיח: "ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדורתם ברית עולם" (לא, טז). אחד הדברים שנכללים ב"ושמרו... את השבת", אומר ה'אור החיים' הקדוש, שאדם יצפה לשבת, מלשון "ואביו שמר את הדבר" (שיעקב אבינו המתין וציפה לראות את יוסף). עוד אומר ה'אור החיים' שנכלל בזה מצוה לקבל על עצמו תוספת שבת. והוסיף המשגיח: שבקבלת תוספת שבת מקיימים את הכתוב בהמשך הפסוק "לעשות את השבת", כי בקבלת התוספת הוא עושה שבת כפשוטו, שכן הוא לוקח זמן של חולין ויוצק בו קדושת שבת.

והיה אומר המשגיח שאנשי מעשה משתדלים להרבות בתוספת שבת, (וכך נהגה המשגיח להקדים את זמן הדלקת נרות בכמה דקות) כדי לזכות לכמה שיותר זמן שיש בו קדושת שבת. ומלבד הרווח שמתווסף לו עוד קדושת שבת, יש מעלה נוספת שהוא מגלה בזה שהשבת לא חלה עליו בעל כרחו, אלא אדרבה, הוא חפץ בשבת, מייחל אליה ואף מרחיב את זמנה. ובזה שמראה

מדבריו של הגאון רבי שמשון פינקוס זצ"ל על השפע ברוחניות בכל ימות השבוע שמקבלים מהשבת, רק על ידי שמתכוונים לשבת כראוי.

ארוחתו בזמני נסיעות לעומת זאת אדם שנמצא בביתו ומתעורר בו רצון לאכול אם יחפש בתוך התיק את הסנדוויץ' ובקבוק השתיה לא ימצאם התיק ריק מדוע כי כאן הוא המקור של הכל יש לו מקור מלא כל טוב אלא שאם לא ידע שעליו לפתוח את המקרר יישאר רעב, כך הוא כל יהודי גם אלו היושבים בבית מדרש וגם אלו העמלים לפרנסתם מקיימים בזה מצוה אדם לעמל יולד כך הוא כל השבוע, אבל כשמגיעה שבת הכל משתנה היום זהו יום של מנוחה היום את הקדושה מוצאים ברמה אחרת לגמרי בעומק אחר לגמרי והיה אם יחפש האדם את הקדושה במקומות הנכונים וידע כיצד לקנותה הרי שיוכל להגיע אפילו עד השמים כי כל השערים נפתחים לפניו ביום זה אבל אם הוא רוצה לחיות בשבת כמו כל השבוע הרי שפשוט כביכול לא יהיה לו מה לאכול הוא יישאר ריק מכל תוכן.

אם הימים שלנו שפלים, אם הם אינם נראים כפי שהיו צריכים להיראות אחת הסיבות היסודיות ביותר לכך היא משום שאיננו יודעים לתפוס את הגדלות של שבת. את השבת א"א לתפוס כמו שתופסים כל יום, שבת זו עבודה מיוחדת, עבודה שמצריכה גדלות. לא ניכנס לפרטים אבל מוכרחים להשקיע עמל ויגיעה מיוחדים בשבת ומי שעושה כך פותח לעצמו מעיין עצום לתמיד אבל מי שלא עובד על עצמו וחי את היום בצורה סתמית מפסיד את כל היופי ואת כל העוצמה של היום הזה, וכפי שאמרנו בטבע זהו היום השפל והחלש מכל ימות השבוע. בלכה דודי מבקשים את ביהמ"ק כי כשזוכים לש"ק שהיא דרגת ביהמ"ק מתפרצת הקריאה רוצים את קירבת ה' כל ימי השבוע...

ישנם הרבה בני תורה, בחורי ישיבות ואברכים, שמשקיעים כל כך הרבה שעות, כל כך הרבה השתדלות, עם עמל ויגיעה, והכל מתוך שאיפה ורצון אמיתיים להתגדל ולהתקדם בעבודת השי"ת, ועם כל זאת למרבה הפלא המשרים רבים וההתקדמות איננה כלל ביחס להשקעה. זוהי פשוט תעלומה, מה קורה כאן, ממה נובע חוסר ההצלחה? לדעתי אחת הסיבות העיקריות לכך היא, שאיננו מחוברים מספיק לאותו מקור יסודי שממנו אמורים אנו לקבל את ההצלחה והשתייגען, "שבת קודש". הקב"ה ברא את ששת ימי בראשית באופן שאת עיקר מקור הקדושה, את הכח שלנו לכל ששת ימי המעשה, להתפלל, ללמוד תורה, להתקדם, את כל זה מקבלים מהשבת! ומעייני זה עבור רבים מאתנו הוא כמעט חתום וסתום! זוהי סוגיא שכמעט ואיננו יודעים איך לגשת אליה בכלל.

לדעתי זוהי אחת מהנקודות היסודיות ביותר שבהן מונח כל החורבן של האדם. אילו בן תורה היה תופס את שבת קודש מתחילתה עד סופה, והיה ממלא אותה עם תוכן, הוא לא היה מרוויח רק עוד יום אחד, אלא היה פותח לעצמו מעיין של קדושה. כמו שרובנו עוד מרגישים שהימים הנוראים אינם סוגיא של עשרה ימים בלבד, אלא הם פותחים לנו עולמות לכל השנה, כך אם היינו יודעים לנצל את שבת קודש, כל צורת החיים שלנו היתה משתנה שינוי מהותי.

הדברים יובהרו יותר עפ"י משל אדם בכל מצב שהוא חייב לאכול לכן כאשר הוא יוצא מהבית ונוסע לאיזה מקום הוא לוקח בתוך תיק הנסיעות סנדוויץ' וגם בקבוק שתיה וזוהי